

H. Hartau shing

Kansapuhe

äitin ja hänen lapsensa välillä.

G. M:n [Gregorius Monell]

Suomentema.

Wiipurissa 1854.

Präntätty C. W. Holmströmin tykönä.

Imprimatur.

Borgå Domkapitel den 7. December 1853.

På befallning:

CLAS M O L A N D E R.

Äiti: Sinä sait isältäsi pienosen pöydän, jonka Hän sinulle teki. Pöytä on kyllä kaunis; mutta vielä kauniimpi, ja paljon kauniimpi on koko maailma, jonka Jumala on tehnyt.

Lapsi: Mutta sanos äiti kulta, mitenkä Jumala teki maailman.

Äiti: Ei sillä tavalla, kuin sinä näit isäsi pöytää tekemän.

Lapsi: No, mitenkäs? olispa tuo lupaista tietää.

Äiti: Jumala sanoi eli tahtoi sitä, ja silloin tuli kaikki tehdyksi, mitä nyt on. Sitä sanotaan, että Jumala loi kaikki.

Lapsi: Mutta kuinka taisi Jumala luoda kaikki, mitä Hän tahtoi? Taitaako isäni ja äitini tehdä kaikki, mitä he tahtovat?

Äiti: Ei suinkaan; me emme voi tehdä kaikkia, mitä tahtoisimme sillä me olemme ihmisiä, eikä mikään Jumala. Mutta Jumala taitaa tehdä, mitä Hän tahtoo, sentähden on Hän Jumala.

Lapsi: Mitäs sitä ennen oli, ennen kuin Jumala loi kaikki?

Äiti: Sitä ennen ei ollut muuta, kuin Jumala yksinänsä.

Lapsi: Mutta kuka Jumalan on luonut?

Äiti: Ei kukaan, sillä Jumala oli ennen kuin vuoret, maa ja maailma luotiin. Jumala on ollut iankaikkisuudesta ja pysyy iankaikkisesti, jonka tähden Hän onkin Jumala.

Lapsi: Eikös mitäkään silloin vielä ollut, josta Jumala olisi luonut kaikki kappaleet?

Äiti: Ei mitään ollut ennen sitä kuin Jumala loi kaikki, sillä Jumala loi ne tyhjästä.

Lapsi: Tyhjästä! mitenkäs Jumala tyhjästä taiksi luoda?

Äiti: Jumala taiksi luoda kaikki tyhjästä, sillä Hän on Jumala, jolle ei mitään ole mahdotointa; Hän on kaikkivaltias.

Lapsi: Onkos Jumala luonut kaikki mitä nyt on, taivaan, maan, tähdet ja puut ja eläimet?

Äiti: Niivan niin on Jumala luonut kaikki: taivaan ja maan ja mitä niissä on. Kaikki eläimet, liikkuvaiset ja mitä ikänä löytyy, on Jumala tuonut.

Lapsi: Onhan Jumala minunkin luonut, sen tiedän minä.

Äiti: Tosin on Hän sinunkin luonut, koska sinä olet lapsi.

Lapsi: Ja lapsi on pieni ihminen, sanoit äitini kerran.

Äiti: Niin; mutta tiedätkös miksi sinua ihmiseksi kutsutaan?

Lapsi: En tiedä, mutta tahtoisin kernaasti tietää.

Äiti: Sinä saat sen nyt tietää. Ihmiseksi sanotaan sinua sen vuoksi, kuin sinussa on kaksi osaa, ruumis ja sielu. Ruumis on sinussa se osa, jonka silmilläsi näet ja voit käsilläsi koskea. Ihmisen kuoletua muuttuu ruumis maaksi tai mullaksi, koska Jumala loi ihmisen ruumiin maasta. Mutta sielua et sinä taida nähdä, se on henki eli sellainen, jota ruumiilliset silmät eivät näe. Sielu on kuolematoin ja määnee, luovuttuansa ruumiista ijäisyyteen. Sielu asuu ruumiissa ja antaa sille elon.

Lapsi: Wain niin! Ihmisessä on niin muotoin ruumis ja sielu; ruumin näen minä ja se on kuolevainen, mutta sielua en minä näe, se on kuolematoin.

Äiti: Niin van niin lapseni. Sielu toimittaa sen, että sinä opit lukemaan, kirjoittamaan, ajattelemaan ja kaikkia askareita tekemään.

Lapsi: Jumalahan minun ruumiini on luonut; mutta kuinka minä sieluni olen saanut?

Äiti: Jumalalta on sekä sinulla että kaikilla muilla ihmisillä sielu. Kun Jumala kaikkivaltiaasta tahdosta loi ihmisen maasta, puhalsi Hän siihen niin luotuun ruumiiseen elävän hengen. Jumala antoi tälle maasta syntyneelle ihmis-hahmolle osan itsestänsä, omasta luonnostansa, joka on ihmisen sielu.

Lapsi: Onkos ihmisen sielu Jumalalta?

Äiti: Jumalalta on ihmisen sielu, niinkuin minä jo sanoin. Senpätähden sitä sanotaan että ihminen luotiin Jumalan kallaiseksi, hänellä oli Jumalan kuva.

Lapsi: Ah äiti kulta! Onkos minäkin Jumalan kallainen? Ehkä lienen Jumala?

Äiti: Ahoh! Et sinä ole mikään Jumala, vaikka ihminen oli Jumalan kallainen, kuin hän ensin luotiin. Tästä asiasta woin minä wasta sinulle puhua.

Lapsi: Elä wain hyvä äiti unhotta puhua minulle kaikkia.

Äiti: En suinkaan unhotta puhella, mitä wain nyt ymmärrät. Sinun ruumiisi on sielun asunto, samalla tavalla kuin tämä huone on meidän asuimme. Niin kauan kuin sielu on ruumiissa, on ruumiilla elanto, mutta kuin sielu muuttaiksen ruumiista pois, kuolee ruumis. Sinun ruumillasi on ulkonaiset aistimet, joittenka kautta sielu käsittää ja ymmärtää, mitä ympärillämme tapahtuu.

Lapsi: Annas minun saada tietä, kukka nämät ruumiin aistimet ovat.

Äiti? Silmä, jollas näet; korwa, jollas kuulet; nenä, jolla haistat; suu ja kieli, joilla maistat

ja tunto, joka löytyy koko ruumiissa. Nämä ruumiin wiisi ulkonaista aistinta waikuttawat näön, kuulon, haistimen, maun ja tunnon. Sielulla owat myöskin omittuiset woimansa.

Lapsi: Mitkäs woimat owat minun sielullani?

Äiti: Ymmärrys ja wapa tahto. Ymmärrys tekee sen, että ihminen käsittää ja ajattelee.

Lapsi: Nyt minä tiedän: se on ymmärrys minun sielussani, joka saatta minun ymmärtämään mitä äitini nyt sanoo minulle. Mutta Äiti! mikä tahto on?

Äiti: Sanoithan sinä waista: minä tahdon lukea. Se on tahto, joka sinua wetää lukemiseen. Eilen kuulin minä sinun sanowan: minä tahdon aina totella vanhempiani. Se on tahto joka saattaa sinua tottelemaan vanhempiasi. Ymmärrätkös nyt lapseni, mikä tahto on?

Lapsi: Niwan hywin; tahto on se, joka minua wetää tekemään mitä minä teen.

Äiti: Jumala on antanut sinulle terween ruumiin, norjat ja wirhettömät jäsenet ja järjellisen sielun. Muista kiittää Jumalaa sen edestä.

Lapsi? Kuinkas minä woin kiittää Jumalata kaikista niistä lahjoista kuin Hän minulle on antanut?

Äiti: Sinun pitää rakastaman Jumalata. Rakkaudella Häntä kohtaan tulee sinun näyttää kiitollisuudesi Hänelle.

Lapsi: Minä tahdon rakastaa sitä hywää Jumalata usein ajatella Häntä ja puhua Hänestä.

Äiti: Ja tehdä Hänen tahtoansa, sillä rakkaus Jumalata kohtaan seisoo siinä, kuin pidetään Hänen käskynsä.

Lapsi: Jumalan käskyt — mitä se on, hywä äiti?

Äiti: Jumalan käskyiksi kutsutaan kaikki mitä Jumala on käskenyt meitä tekemään tahti jättämään.

Lapsi: Mutta kuinka me tiedämme, mitä Jumala tahtoo meitä tekemään?

Miti: Jumala on jättänyt meille tiedon tahtonsansa yhdesnä kirjassa, jonka ihmiset Jumalan wai-
kutuksesta owat kirjoittaneet, ja joka kirja kutsutaan Raamatuksi.

Lapsi: Raamattu — ah sen kirjan minä kyllä tunnen — isäni ja äitini lukee sitä usein, ja kutsuu sen Jumalan sanaksi.

Miti: Oikein! Raamattua kutsutaan Jumalan sanaksi, sillä siinä seisoo, mitä Jumala on meille ihmisille puhunut, ja kuinka me voimme päästä Jumalan lapsiksi.

Lapsi: Jumalan lapsiksi minäkin tahtoon tulla, armas äitiseni! se on aivan tosi.

Miti: Suokoon Jumala! Jos sinä olet ja pysyt Jumalan lapsena, niin sinä pääset taiwaaseen, johon kaikki Jumalan lapset kuoltuansa pääsewät.

Lapsi: Pääseekö isäni ja äitini ja siskeni myöskin taiwaaseen?

Miti: Jumalan armosta toivomme mekin pääsewämme taiwaaseen.

Lapsi: Ah jospa jo olisimme taiwaassa! Isäni ja äitini ja weikkoni ja siskeni kanssa tahtoisin minä niin kernaasti olla taiwaassa. Sanos se minulle hyvä äiti, mitä minun pitää tekemän.

Miti: Wähän mielelläni tahtoon minä sen sinulle sanoa. Raamatussa on Jumala ilmoittanut tahi sanonut meille tahtonsa

Jumalan Kymmenissä Käskyissä.

Ensimmäinen Käsky:

Minä olen Herra sinun Jumalas, ei sinun pidä muita Jumalia pitämän minun edessäni.

Toinen:

Ei sinun pidä turhaan lausuman sinun Herras Jumalas nimeä, sillä ei Herra pidä sitä rankaisemata, joka Hänen nimensä turhaan lausuu.

Kolmas:

Muista lepopäivää, että sen pyhität.

Neljäs:

Sinun pitää kunnioittaman Isääs ja Äitiäs, että menestyisit ja kauwan eläisit maan päällä.

Viides:

Ei sinun pidä tappaman.

Kuudes:

Ei sinun pidä huorin tekemän.

Seitsemäs:

Ei sinun pidä varastaman.

Kahdeksas:

Ei sinun pidä wäärää todistusta sanoman sinun lähimmäistäs vastaan.

Yhdeksäs:

Ei sinun pidä pyytämän lähimäises huonetta.

Kymmenes:

Ei sinun pidä himoitseman lähimäises emäntä-tä, eikä hänen palveliatansa, eikä piikaansa, eikä härkänsä, eikä juhtaansa, eikä mitään, kuin hänen omansa on.

Annettuaansa meille palveliansa Moseksen kaut-ta nämät käskyt, jotka myöskin Jumalan laiksi kut-sutaan, julisti Jumala rankaistuksen tämän lain rik-kojille, ja autuudensa lain seuraajille, jolloin Juma-la sanoi näistä käskyistä:

Minä Herra sinun Jumalas olen kiivas kos-taja, joka etsiskelen isäin pahat teot lasten päälle kol-manteen ja neljanteen polveen, jotka minua wihaa-wat; ja teen laupiuden monelle tuhannelle, jotka minua rakastawat ja minun käskyni pitävät.

Kaikki kuin Jumala tässä laisiansa kieltää ja käsksee, löytyy tässä lain pää-summassa: sinun pitää rakastaman Herraa Jumalatas kaikesta sydämmeestä, ja kaikesta sielustas, ja kaikesta mielestä ja kaikesta woimastas; ja sinun pitää rakastaman lähimäistäs niinkuin itsiäs.

Uiti: Mutta me ihmiset emme taida enää täy-dellisesti tehdä, mitä Jumala tahtoo ja on käskenyt meille kymmeniissä käskyissänsä. Sitä vastaan ri-komme me usein Jumalan tahdon, jonka tähden mei-tä kutsutaan syntisiksi, ja kaikki ihmiset owat syntiset.

Lapsi: Ovatkos isäni ja äitiniikin syntisiä?

Uiti: Walitettawasti olemme mekin syntiset.

Lapsi: Ei sunkaan! Voi äiti kulta, sitä en minä usko. Minun armaat vanhempani eivät suinkaan tee Jumalata vastaan. Se ette ole syntisiä.

Äiti: Mutta niin se kumminkin on. Meikin sinun vanhempasi olemme syntiset Jumalan edessä, eikä meilläkään ole kerskaamista. Ja syntinen ei taida päästä Jumalan tykö eikä taimaseen.

Lapsi: Minnekö sitte syntiset joutuvat?

Äiti: Kuolemassa ja iäiisydessä eroitetaan syntinen ja syhätään pois Jumalasta semmoiseen paikkaan, joka helwetiksi kutsutaan tahi piina paikaksi, jossa jumalattomia iäti piinataan.

Lapsi: Huu, se on hirmuista! Helwettiin en minä koskaan tahdo joutua, eikä isänikään eikä äitini, ei sisareni, ei veljeni eikä yksikään ihminen saa sinne mennä.

Äiti: Hyvä lapseni! Hirmuista se kyllä on, että me ihmiset synnin kautta olemme tulleet niin onettomiksi, mutta emme sen vuoksi kuitenkaan ole hukassa, me saamme pelastuksen, jos itse tahdomme.

Lapsi: Voimmeko me tulla helwetistä pelastetuiksi? Ah, hyvä äitini, kuin se on ilahuttavaista!

Äiti: Pääsemme kyllä. Jumala itse on vapautanut ja lunastanut meitä sieltä. Niin rakasti Jumala maailmaa, että Hän antoi ulos ainoan Voikansa, että jokainen kuin usko Hänestä, ei pidä hukuman, vaan iankaikkisen elämän saaman. Jumalan Voika, joka on sekä Jumala että ihminen, kutsutaan miehudessaansa Jesukseksi Kristukseksi, ja on meidän Vapautajamme, sillä Hän on vapautanut meitä kuolemasta, perkeleestä ja helvetin waiwoista. Siitä on liki kaksi tuhatta vuotta kuin Hän syntyi tänne maailmaan ja kärsi synnin rangaistuksen, jota meidän olisi pitänyt kärsiä. Hän kuoli edestämme ristipuussa, kärsi siinä kirouksen ja helvetin kauheuden.

Lapsi: Onkos Jeesus kärsinyt kaikkein syntisten edestä? Onko Hän minunkin edestäni kärsinyt?

Miti: On Jeesus kuollut kaikkein ihmisten edestä. Sinäkin lapseni olet Jeesuksen kautta Jumalan lapsi, jos uskot Hänen päällensä.

Lapsi: Kuinkas minun pitää uskoman Jeesuksen päälle, minä tahdon kernaasti tulla Jumalan lapsiksi Hänen kauttansa.

Miti: Kuinka sinun pitää uskoman Jumalan päälle, joka on kolmeyhdeinen Jumala, nimittäin Isä Jumala, Poika Jumala ja Pyhä Henki Jumala, sen opit sinä

Uskon Kappaleista.

Ensimmäinen Uskon Kappale:

Minä uskon Jumalan päälle, Isän kaikkivaltiaan, taivaan ja maan Luojan.

Toinen Uskon Kappale:

Minä uskon Jeesuksen Kristuksen päälle, Hänen ainoan Poikankansa meidän Herramme, joka siki Pyhästä Hengestä, syntyi Neitsestä Mariasta, piinattiin Pontiuksen Pilatuksen alla, ristitiin päälle nautittiin, kuoletettiin ja haudattiin; astui alas helvettiin, kolmantena päivänä nousi ylös kuolluista, as-

tui olös taiwaaseen, istuu Hän Jumalan kaikkival-
tiaan oikialla kädellä, sieltä on tulewa tuomitsemaan
eläwitä ja kuolleita.

Kolmas Uskon Kappale:

Minä uskon Pyhän Hengen päälle, yhden
Pyhän kristillisen seurakunnan, pyhain ihmisten Yh-
teyden, syntein anteeksi saamisen, ruumiin ylösnouse-
misen ja ijankaikkisen elämän, Amen.

Lapsi: Tulenko minä autuaaksi, kuin minä
uskon Jumalan minun Wapastajani päälle?

Miti: Tulet kyllä. Uskon kautta tulet lapseni
autuaaksi. Jesus itse sanoo: joka usko, se tulee
autuaaksi. Ja kuin sinä olet autuas, niins olet Ju-
malan lapsi. Mutta sinun pitää usiasti puhella Ju-
malan kanssa, jos tahdot aina pysyä Hänen lapsi-
nansa ja säilyttää uskon Wapastajasi päälle.

Lapsi: Kuinkas minä woin puhua Jumalan
kanssa, koska minä Häntä en näe?

Miti: Taidathan sinä rukoilla. Rukoillesi
puhelet sinä Jumalan kanssa. Sinä et woi nähdä
Jumalata, sillä Hän on henki, niinkuin meidän sie-
lummekin. Mutta Jumala on joka paikassa läsnä;
Hän asuu kaikissa paikoissa taiwaassa ja maassa
jonka tähden mekin woiimme puhella Jumalan kanssa
missä hywänsä. Ja Jumalan rukoileminen, Juma-
lan kanssa puhuminen on autuas toimitus. Kernaas-
tihan sinä puhelet isäsi ja äitisiakin kanssa.

Lapsi: Kernaasti, hywin mielelläni puhun mi-
nä hywäin wanhempaini kanssa. Se on niin hu-
pasta, minä olen niin iloisiani, kuin minä saan pu-
hella heidän kanssansa.

Miti: Yhtä mieluisesti puhuttelee Jumalankin
lapsi taiwaallista Isäänsä. Jesus on kehoittanut
meitä rukoukseen, sanoden: rukoilka, että teidän ilon-
ne olis täydellinen. Jesus on senkin meille opetta-

nut, millä tavalla meidän rukouksessa tulee puhella Jumalan kanssa. Hän opetti sen meille siinä rukouksessa, joka Hänen tähdensä kutsutaan.

Herran Rukoukset:

Isä meidän, joka olet taiwaassa. Pyhitetty olkoon sinun nimes. Lähestyköön sinun waltakuntas. Tapahutkoon sinun tahtos niin maassa kuin taiwaassa. Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme. Anna meille meidän syntimme anteeksi, niinkuin mekin anteeksi annamme meidän welwollistemme. Älä johdata meitä kiusaukseen, muutta päästä meitä pahasta. Sillä sinun on waltakunta, woi- ma ja kunnia, ijankaikkisesti, Amen.

Lapsi: Kas, tämä rukous pitää minun oppi- mani.

Äiti: Niin sinun pitää, sillä se rukous on paras kaikista muista rukouksista, ehkä muitakin ru- kouksia on paljo.

Lapsi: Armas äitini! opeta minulle nekin rukoukset.

Äiti: Sen tahdon minä hywin mielelläni tehdä. Sinä saat oppia rukoilemaan Jumalaa herättyäsi aamulla ja mennessäsi lewolle ehtolla, käydessäsi ruu-

alle ja tultuasi ravituksi, tunnustaisfasi syntejäksi ja aryoisfasi niitä anteeksi. Jumala kuulee halukkaasti pienten lasten rukoukset; lue sentähden ahkerasti.

Lapsi: Ah! jos wain Jumala kuulee heitä, niin minä rukouilen Häntä usiasti, hywin usiasti.

A m u R u k o u s.

Nimeen Isän, ja Pojan, ja Pyhän Hengen, Amen.

Minä kiitän sinua, hyvä Jumala! joka olet antanut minun tänä yönä rauhassa maata, ja warjellut minun kaikesta pahasta. Sinä annat taas minun nähdä uuden armopäivän, josta minä sinua kiitän, ja rukouilen, ettäs warjelijit minua synnistä ja kaikesta pahasta. Anna minulle armoa, käyttäökseni tämän päivän sinun kunniakses, ja omaksi ja lähimäisfeni hyväksi. Kuule o Jumala tämä minun rukoukseni Jesuksen tähden, Amen.

Herrä sielun ja mielen, Iloisell että kieless, Ylistä Herraa wakaa, Kuin meille hywyot jakaa. Sanoit lapseni rauhassa, Lepä pelkäämät turvas, Ilolla jällens päivän Saat nähdä glös käywän.

E h t o R u k o u s.

Nimeen Isän, ja Pojan ja Pyhän Hengen, Amen.

Ennen kuin minä suljen silmäni yön uneen, tulee minun kiittää sinua, minun Jumalani, kaikesta siitä hyvästä, jota minä tänä päivänä olen saanut sinulta nautita. Anna minulle anteeksi Jesuksen minun Wapastajani tähden kaikki minun syntini. Warjele minua ja koikkia ihmisiä kaikesta pahasta. Anna sinun enkeliis walwoa minun wuoteellani, niin minä rauhassa nukun, ja ilolla taas ylös herään siuna kiittä.

mään, jonka hyvyys joka aamu on uusi minun ylit-
seni. Kuule minua Jesuksen tähden, Amen.

Hyvä, taiwaallinen Isäni! Walwo meidän
ylitsemme tänä yönä ja warjele meitä pahalta hen-
geltä, joka aina ympäröi käy, etsein, kenen hän saisi
wictellä. Anna meille armos, taitaaksemme uskossa
häntä wastan seisoa ja tänä yönä sinun suojellukses
alla rauhasa lewätä, sinun Poikas Jesuksen Kris-
tuksen meidän Herramme kautta, Amen.

Lewit' nyt siipes päällen, Niin minä tulen sää-
len, O Jesu auttajan; Kuin saatan pyhtää paulaan,
Niin ann' enkelis laulaa, Ja vlla wartian.

Kans lasten ja myös perheen, Lepään rauhas,
sill murheen, Koll Herra pitää meist; Pyhäin enke-
leins kautta, Ja wiimein täältä auttaa, Taiwaan iloon
wisjist, Amen.

Uamu = ja Ehto = rukouksia.

Nimeen Isän, ja Pojan, ja Pyhän Hengen,
Amen.

Minä kiitän sinua, hyvä Jumala, minun rakas
taiwaallinen Isäni! ettäs minua tänä yönä (päiwänä)
kaikesta wahingosta ja waarasta niin armollisesti
warjellut olet. Minä rukoilen sinua Jesuksen minun
Wapastajani tähden antceksi antamaan kaikki minun
sontini, ja tänä yönä (päiwänä) isällisesti warjelemaan
minuani sonnista ja kaikesta pahasta, että minun elä-
mäni ja kaikki minun työni olisit sinulle kelwolliset.
Minä annan ruumiini ja sieluni ja kaikki mitä minun-
la on sinun käsiisi. Sinun pyhä enkelisi olkoon mi-
nun kanssani, ettei paha wihemies saisi waltaa minun
ylitsemi, Amen.

Mää herätessäni aamulla, Kans lewoll' men-
nes ehdolla, Sun puolecs Jesu katsahdan, Ett' saan
sult awun autuaan.

Suo sinus elän kuolen kans', Ja olen aina omanas, Sitt wiimein kurja sieluisen, Sun tykös korja tainvaaseen.

Niin maatesan kuin walwoisfan, Ann olla hywäll' mielell, Ann totuudes mun uskoa ain, Ja tyhjää murhet wälttää. — Kuule nöyrät huokaukseni, Ja armollisesti auta; Sull kelwatkoon myös huuto- ni, Jesuksen nimen kautta.

R u o k a L u k u j a.

Ennen ruokailemista.

Kaikkein silmät wartioitsewat Sinua Herra! ja Sinä annat heille ruuan ajallansa. Sinä awat kättesja rawitset kaikki, kuin elävät suosiolla. Kunnia olkoon Isälle ja Pojalle ja Pyhälle Hengelle, niinkuin alusta on ollut, nyt ja aina ijankaikkisesta ijankaikkiseen, Amen.

O Jumala' sun hywyttäs kiitän, Jesuksen Kristuksen kautta. Sinun lahjojas me ylistän, Joilas meit tahdoit auttaa. Kaikk' jois' henki ja elämä on, Sinulta saawat rawinnon, Olkoon sulle suuri kiitos.

Ruualta päästyä.

Jumalaa kiittää mahdam Sydämeest' kuin me taidam, Edestä näitten lahjain, Kuin Hän on meille lainnan.

Minä kiitän sinua minun Jumalani, joka taas olet rawinnut minua. Sinun hywydes pysyy ijan- kaikkisesti; sinä täytät maan siunauksellas, ja kaikki kappaleet iloitsewat sinun isällisestä lempeydestäs Kii- tos ja kunnia olkoon sinulle siitä ijanikkisesti, Amen.

Eiis kiittäkääm Herraa aina, Kuin Pyhän Henkens meille lainnaa, Ett' Hänen hywyhtens tie- däm, Min' siis hänen käslyns tehkääm. Hänen

poihan nimensä kunniaan Lewittäkään' siis moniall',
Tätä tehtoo Hän kuull' ain'.

Rauhan toivotus Isänmaalle:

O Herra kaikkivaltias! Jonk' ompi valtakun-
ta, Sinä olet kansain haltia, Omas on myös maa-
kunta, Sentähden tyköä tulem!

Anna siis meit' olla rauhas, Niin kauwan kuin
me eläm', Niidat sodat karkot kauwas, Älä mur-
haa saata päällem', Sovintoon wedä kaikkii!

Ei ole yhtään maan päällä, Kuin sodat hä-
wittää taitaa; Sill' sinä kuin asut ylhäällä, Meitä
niistä ulos saata, Sitä me rukoilemm' nöyräst.

Lapsi: Hyvä äiti! sanos, miksi minun pi-
tää Jumalaa rukoileman.

Äiti: Siksi, että kaikki hyvä tulee Jumalalta.

Lapsi: Saanhan minä sen isältäni ja äitiltä-
ni; äitinihän minulle ruuan ja vaatteen laittaa.

Äiti: Niinhän se on mutta keltähän sinä luu-
let vanhempasi saavan ne tarpeet, jotka he sinul-
le antawat?

Lapsi: Ahah! nytpä minä sen tiedän: Ju-
malalta saa isä ja äiti kaikki mitä he minulle antawat.
Mutta mitenkäs Jumala antaa sen vanhemmille.

Äiti: Työstämme antaa Jumala meille mei-
dän tarpeemme. Jumala antaa meille terveyden, woi-
maa ja ymmärrystä töihin. Jumala lainaa että työm-
me onnistuu, josta meille sillä tavalla on hyöty. Ja
kuin ihminen työllänsä hankkii tarpeensa, kutsutaan se
Jumalan siunaukseksi, koska kaikki on hyvä, mitä Ju-
mala antaa. Jumalalta saamme me sekä ruumiin
että sielun tarpeet. Se hyvä jonka Jumala antaa
meidän ruumiilliselle elämällemme, kutsutaan ruu-
miilliseksi siunaukseksi.

Lapsi: Miksi se ruumiilliseksi kutsutaan?

Äiti: Siksi, että niitä vain ruumis tarvitsee, sentähden kutsutaan terveys, ruoka vaatteet, huone j. n. e. ruumiilliseksi hyväksi.

Lapsi: Mitäs sielu tarvitsee? eikö se ole henki, jota emme näe?

Äiti: Sielumme tarpeet ovat suuremmat kuin ruumiin. Sentähden tarvitsemme useimmin rukoilla sielun tarpeita, jotka kutsutaan hengelliseksi hyväksi. Sielumme tarpeet ovat neuvo, lohdutus ja Jumalan Sanan voima. Erinomattain tarvitsee sielumme lepoa ja rauhaa syntein anteeksi saamisen kautta.

Lapsi: Tiedänhän minä sen howa äiti, että minäkin olen syntinen; mutta kuinka minä saan syntini anteeksi?

Äiti: Sinun pitää rukoilla Jumalata syntein anteeksi saamisesta Jesuksen tähden. Kalliin Babatajasi tähden antaa Jumala mikä sinulle on hyvä ja hyödyllistä. Jesuksen nimesä pitää sinun usiasti rukoilla Jumalaa antamaan anteeksi sinun syntisi.

Lapsi: Kuinkas minun pitää rukoilla Jumalalta syntiäni anteeksi?

Äiti: Sen opit sinä seuraawaisesta rukouksesta:

Laupias Jumala, rakas taiwaallinen Isä! jonka laupeudella ei yhtään loppua ole. Sinä joka olet karsiwainen, pitkämielinen, ja suuresta armosta anteeksi annat kaikki pahat, rikokset ja synnit. Me olemme sen pahempi tehneet syntiä isäimme kanssa; me olemme wäärin tehneet ja olleet jumalattomat ja sinun mieles rikkoneet. Sinulle ainoalle olemme me syntiä tehneet, ja sinun edessä pahoin tehneet; mutta elä muistele meidän entisiä pahoja tekojamme, armahda meitä nopiasti; sillä me olemme sangen wiheijäisiksi joutuneet, auta meitä Jumala, meidän Babatajamme, sinun kunnias tähden. Wapahda mei-

tä ja anna meille sinun Pyhän Henkes armoa, parataksemme syntistä elämätämme ja saataksemme sinun kanssas iankaikkisen elämän, sinun Poikas Jesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta, Amen.

Herra elä tee meille meidän synteimme jälkeen, eläkä kostä meille meidän pahain tekoimme jälkeen.

Äiti: Jesuksen tähden antaa Jumala anteeksi meidän syntimme, sillä Jeesus on kärsinut niiden tähden. Jesuksen tähden taidamme me odottaa Jumalalta rukoituksenkin kuulemistä.

Lapsi: Minä tahdon rakastaa Jumalaa, joka minulle on osoittanut niin paljo hyvää.

Äiti: Niinhan niin pitää sinun tehdä; Jeesusta pitää sinun rakastaa enämpi kuin mitään muuta, Hänkin rakastaa lapsia. Oleskansa maailmassa otti Hän sylinsä lapsia, joita Hänelle wiettiin, pani kätensä heidän päällensä ja siunaisi heitä.

Lapsi: Armas äitini! Jos minä olisin silloin elänyt, niin olisihan se hyvä Jeesus minuakin siunannut.

Äiti: Waikka sinua ei vielä silloin ollut, kuin Jumalan Poika eli tässä maailmassa, on Hän kuitenkin sinua siunannut.

Lapsi: Koskas Jeesus minua siunaisi?

Äiti: Silloin, kuin sinua, lapseni! kastettiin.

Lapsi: Kuin minua kastettiin? mitenkas minua silloin siunattiin, sitä en minä vielä tiedä.

Äiti: Kuin sinua kastettiin, tulit sinä Pyhän Hengen ja sanan woimalla otetuksi Jesuksen armowaltakuntaan; sinä tulit Hänen kauttansa Jumalan lapseksi ja osalliseksi Jeesukselta ansaitusta autuudesta. Semmonen pbbä teimitus, jonka kautta sinä pääsit Kristityksi, kutsutaan Kasteen Sakramentiksi.

Lapsi: Mitä merkitsee Sakramentti?

Äiti: Sakramentiksi kutsutaan kassi meille annettua asetusta, jotka Jeesus maailmassa waeltais.

sansa pyhitti ja jätti meille niissä suuren todistuksen rakkaudestaan. Tiedäthän sinä, että kuolemallansa olia määrää tavallisesti, mitenkä hänen hyvyhdensä ja omaisuudensa on jaettava lapsille ja muille perillisille, jolla tavalla hän jättää muiston itsestänsä, joka kutsutaan testamentiksi. Niinpä Jeesuskin kuolemaan mennessänsä teki meille testamentin, kuin hän asetti kaksi Sakramenttia, joissa Hän vieläkin elää keskellämme.

Lapsi: Kulkas Sakramentit asetti Jeesus?

Äiti: Kaksi, nimittäin kasteen ja alttarin Sakramentin tahti pyhän Ehtoollisen. Jeesus sanoi Opetuslapsillensa, jotka oleskelit Hänen kanssansa ja kuusit Hänen opetuksiansa, silloin kuin Hän asetti

Kasteen Sakramentin:

Menkäätkä kaikkeen Maailmaan, ja saarnatkaa Ewankeliumia kaikille luoduille. Joka usko ja kastetaan, se tulee autuaaksi, mutta joka ei usko se kadotetaan.

Hänen laupiudensa kautta hän meidät autuaiksi teki uuden syntymisen peson ja Pyhän Hengen uudistuksen kautta, jonka Hän meidän päällemme, Jeesuksen Kristuksen meidän Wapastajamme kautta runsaasti wuodattanut on, että me Hänen armonsa kautta wanhurkiksi tulisimme, ja ijankaikkisen elämän perillisiksi toiwon jälkeen. Tämä on totinen sana.

Me olemme Kristuksen kanssa haudattu kasteen kautta kuolemaan: että niinkuin Kristus on ylöshetätetty kuolleista Isän kunnian kautta, niin pitää meidänkin uudeks elämässä waeltaman.

Lapsi: Äiti! minä olen niin iloissani, että minäkin olen kastettu, ja että Jeesus on minuakin siunannut.

Äiti: Sinulla on kyllä syvä iloisuus, kasteessa tulit sinä kristityksi, sinä olet kallis Vapah-tajan oma, sinun tulee elää Hänen kunniaksensa ja usein muistella Häntä.

Lapsi: Jeesusta tahdon minä kyllä muistella. Onhan Hän paljo minua rakastanut. Kuin wain-en suureksi tultuani unhottaisi Häntä, silloin kuin isä ja äitini, jotka Hänestä minulle puhuvat, ovat jo kuolleet!

Äiti: Jeesus on itse pitänyt siitä huolen, ettem-me tarvitse unhottaa Häntä.

Lapsi: Mitenkä Hän on sen tehnyt?

Äiti: Hän on itsensä muistoksi asettanut sem-moisen pyhän toimituksen, jossa me usiasti saamme Häntä muistella.

Lapsi: Minkä kautta saamme me muistella Vapah-tajaamme?

Äiti: Pyhässä Ehtoollisessa, jota kutsutaan Altarin Sakramentiksi. Viimeisenä yönä ennen kuo-lematansa asetti Jeesus, ollessansa opetuslastensa kans-sa, pyhän Ehtoollisen, jossa Hän leivässä ja wiinäs-sa antaa meille pyhän ruumiinsa ja verenensä.

Lapsi: Nyt muistan minä, kuin minä kerran olin isäni ja äitini kanssa kirkossa, mitenkä wanhem-pani astuit edes, lankeisit alttarin eteen, ja mitenkä pappi antoi leipää ja wiinaa. Äitilläni ja isälläni oli suuret kyyneleet silmissä.

Äiti: Niin, oikein sinä muistat, lapseni! Sil-loin nautitsimme me Herran Ehtoollista. Me olem-me aina liikutetut, käydessämme siellä, sillä me muis-telemme Jeesuksen suurta rakkautta ja hyviä tekoja.

Lapsi: Miksikäs en minä saanut kanssanne mennä ripille.

Äiti: Sinä olet vielä kowin lapsi käymään ripillä. Sinä et ole vielä saanut ymmärrystä eikä neuwoa käsittämään kaikkia, mitä meidän Vapah-ta-

jamme on meille tehnyt. Wain kuin sinä tulet suureksi, saat sinäkin maistaa tätä autuutta.

Lapsi: Ah, jos jo olisin suuri! Milloinka pääsen minä, äiti kulta! suureksi?

Äiti: Kuin wain Jumala antaa sinun elää, pääset sinä suureksi, ja kuin wain olet uuras lukemaan ja oppimaan Jumalan sanaa, niin saat tulla Ehtolliselle. Nyt sanon minä sinulle, minkälaisia neuvoja Jesuksen Opetuslapset ovat meille antaneet

Altтарin Sakramentistä eli pyhästä Ehtollisesta.

Meidän Herra Jesus Kristus sinä yönä, jona Hän petettiin, otti leivän, kiitti, murssi ja antoi Opetuslapsillensa ja sanoi: ottakaat ja syökaa, tämä on minun runniini, joka teidän edestämme annetaan; se tehkää te minun muistokseni.

Samalla muotoa ehtollisen jälkeen otti Hän myös kalkin kiitti, antoi heille ja sanoi: ottakaat ja juokaat tästä kaikki, tämä on Uuden Testamentin kalkki minun weresäni, joka teidän ja monen edestä wuodatetaan syntein anteenksi; se tehkää, niin usein kuin te juotte, minun muistokseni.

Niin usein kuin te syötte tästä leiwästä ja juotte tästä kalkista, pitää teidän Herran kuolemata julistaman, siihen asti kuin hän tulee.

Koetelkaan ihminen itsensä, ja niin syökään tästä leivästä ja juokaan tästä kalkista.

Äiti: Kuulithan nyt lukeisfasi, mitenkä Jeesus fanoi pitäisfänsä ensimmäistä Ehtollista Opetus lastensa kanssa: tehkäät tämä minun muistokseni. Meidän pitää, nautitesfamme pyhää Ehtollista, liikutetulla ja kiitollisella sydämmellä muisteleman Jeesusta, joka edestämme on kärsinyt kuoleman katteruuden ja täytännyt Jumalan lain. Tällä Sakramentilla on meidän uskomme Wapahantajamme päälle wanjel-tawa ja wahwistettawa Ja nyt lopetan minä tällä kerralla opetukseni ja kanssapuheeni sinun kanssas, rakas lapseni!

Lapsi: Ei äiti kulta! elä vielä lopeta, puhele vielä enämpi, minä tahtoisin mielelläni kuulla teitä koko päivän ja yön.

Äiti: Siinä on kyllä tällä kerralla. Muista wain mitä minä olen sinulle opettanut ja lue ahkerasti, että pian opit kaikki, mitä (tässä) abc-kirjassa seiso. Sitte saat alkaa toista kirjaa, jota kutsutaan Kattismukseksi.

Lapsi: Mikä kirja se kattismus on, äiti kulta?

Äiti: Kattismus on Jumalan sanasta otettu neuwo, kuinka meidän pitää elää kristittyinä, tulla kesemme Jumalan lapsiksi, ja kuoltuamme autuiksi. Kattismuksesta saat sinä vielä paremmin oppia, että sinä olet syntinen, että Jeesus on tullut maailmaan wapahamaan syntisiä, ja että jokainen joka usko Hänen päällensä, saa ijankaikkisen elämän. Kattismuksesta saat senkin oppia, mitenkä sinun tulee rukouksessa puhutella Jumalata; Kattismus muistuttaa sinua kasteesta, mitä sinä silloin lupasit Jumalalle, ja minkä armon Hän Wapahatajan tähden kasteessa sinulle osotti. Kattismus neuwoo sinua, millä tavalla sinun pitää mahdollisena nautita Jeesuksen pyhää Ehtollista.

Lapsi: Kas minä waan nyt ahkerasti luen, että saan alkaa katkismusta, joka minulle opettaa niin paljo

Äiti: Ole ahkera, ja Jumala antaa sinulle sekä halua että ymmärrystä. Lopettaisiani tämän kanssapuheen sinun kanssas, tahdon minä sinulle opettaa yhden rukouksen, jolla sinun pitää kaikki muut rukouksesi päättämän, ja jolla sinä suljet itsesi kolme yhteisen Jumalan suojelukseen.

Lapsi: Mikä rukous se on äiti kulta?

Äiti: Sitä kutsutaan

Herran Siunaukseksi

Herra siunatkoon minua ja warjelkoon minua!
Herra walistakoon kaswonsa minun päälleni ja olkoon minulle armollinen! Herra kääntäköön kaswonsa minun puoleeni, ja antakoon minulle iankaikkisen rauhan! Niinhen Isän, ja Pojan, ja Pyhän Hengen. Amen.

317. VII. 101.

MIB 37250

